

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Betreft: Reactie internetconsultatie WAS

Leusden, 5.09.2025

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij reageert HISWA-RECRON als vertegenwoordiger van ondernemers in de recreatiebranche op de voorstellen tot wijziging van de Warenwetregelgeving attractie- en speeltoestellen 2023.

I - Uitbreiding reikwijdte ongefundeerd

Bij klimwanden en touwparcours dient een hoog niveau van veiligheid te zijn. HiswaRecron meent echter dat de door de minister geambieerde regulering c.q. uitbreiding van de reikwijdte van het WAS niet de juiste route is en averechts werkt. De meeste ernstige incidenten zijn te herleiden tot menselijke fouten en niet tot fouten in het toestel zelf. Door productwetgeving zoals het WAS toe te passen op activiteitstoestellen worden deze ongevallen, helaas niet voorkomen. Sterker nog de aandacht verschuift nog meer naar het product.

De incidentiecijfers ten aanzien van de klimbranche en touwparcours geven geen aanleiding tot overheidsregulering. Er zijn relatief weinig incidenten met touwparcours en klimwanden. De meest ernstige incidenten met klimwanden hebben zich bovendien voorgedaan in het kader van de sportuitoefening. Het gebruik van klimwanden in het kader van de sport, is uitgezonderd van het WAS.

Uit de *aanwijzing voor de regelgeving* die van toepassing is op regelingen die onder ministeriële verantwoordelijkheid tot stand komen, volgt dat regulering enkel dient te worden ingezet indien dit noodzakelijk is. Voorts dient te worden beoordeeld of de concreet te behalen doelen niet kunnen worden behaald door het zelfregulerend vermogen in de branche (artikel 2.3 onder c aanwijzing voor de regelgeving). Er bestaan reeds uitgebreide zelfreguleringsmechanismen in de branche voor klimwanden en touwparcours. Het is te betreuren dat het ministerie niet actief inzet op uitbreiding van de aansluiting bij en doorontwikkeling van zelfreguleringsmechanismen en overheidsingrijpen verkiest.

II - Problemen bij de uitvoer

Het grootste probleem van de toepassing van het WAS op activiteitstoestellen (zoals touwparcours en klimwanden) is dat het fundament van het WAS bestaat uit keuring door een onafhankelijke aangewezen instelling. Deze aangewezen instelling dient zowel zeer onafhankelijk en zeer deskundig te zijn. Daar wringt de schoen bij de specialistische activiteitstoestellen. Het is uiterst moeilijk zo niet onmogelijk om de deskundigheid te ontwikkelen ten aanzien van de keuring van klimwanden en touwparcours, zonder in de branche actief te zijn of actief te zijn geweest. Deskundige partijen zijn

wel in de branche aanwezig, maar deze kunnen niet aan de hoge eisen ten aanzien van de onafhankelijkheid voldoen die aan een aangewezen instelling zullen worden gesteld. De accreditatie zal voor specialistische partijen bovendien te kostbaar zijn en accreditatie conform ISO 17065 zal voor veel specialistische partijen niet haalbaar zijn. Er wordt nu gestreefd naar het hoogst mogelijke niveau van onafhankelijkheid, maar in plaats daarvan zou bij activiteitstoestellen moeten worden gestreefd naar het hoogst mogelijke niveau van deskundigheid en een redelijke mate van onafhankelijkheid. Het is voorzienbaar dat de ingebruiknamekeuringen volgens het WAS met de huidige eisen aan de aangewezen instellingen, gaan leiden tot tal van kostbare aanpassingen van toestellen die geen noemenswaardige veiligheidswinst opleveren, terwijl werkelijke risico's over het hoofd worden gezien door de inspecteurs.

In de Nota van toelichting wordt beschreven dat een wijziging in het toezichtplan moet worden gemeld bij de aangewezen instelling en in geval van activiteitstoestellen bij de deskundige die de periodieke toets verricht. De wettelijke basis om het toezicht te betrekken in de ingebruiknamekeuring ontbreekt. De inhoudelijke uitwerking van het toezicht, behoort niet vooraf te worden getoetst door een aangewezen instelling. Zij beschikken ook niet over de juiste deskundigheid om dit te beoordelen. Dit is de verantwoordelijkheid van de beheerder.

III – Bezwaren overgangsregeling bestaande toestellen

Het is compleet onredelijk om een nieuwe ingebruiknamekeuring te vereisen voor bestaande toestellen die reeds zijn gekeurd door een externe onafhankelijke deskundige partij. Veel bestaande toestellen (klimbossen, touwparcours, klimwanden) zijn ontworpen en gekeurd volgens de toestelspecifieke NEN-norm (o.a. NEN-EN-15567-I voor touwparcours en NEN-EN 12572 voor klimwanden).

Het is niet gebruikelijk dat bestaande bouwwerken moeten voldoen aan een nieuw bouwbesluit. Net zomin behoren bestaande activiteitstoestellen te voldoen aan de eisen op grond van het gewijzigde WAS. Ken een eerbiedigende werking toe aan keuringen / certificaten van goedkeuring van voor de inwerkingtreding indien deze zijn verstrekt door onafhankelijke deskundige keuringsinstanties die het toestel heeft gekeurd volgens de toestelspecifieke NEN-norm (ook als dit geen aangewezen instellingen zijn).

Mocht het Ministerie geen vrijstelling voor deze groep verschaffen, maar een overgangsregeling voor bestaande toestellen handhaven, dan is de termijn van de overgangsregeling voor bestaande toestellen (2 jaar na inwerkingtreding van het besluit) veel te kort. Eerst dienen de aangewezen instellingen hun zaken voor te bereiden (werven en opleiden voldoende deskundigen, accreditatie afronden, gezamenlijk opstellen schema) en pas daarna kan er deugdelijk met ingebruiknamekeuringen worden aangevangen. Als de overgangsregeling wordt gehandhaafd, behoort deze bij voorkeur 10, maar tenminste vijf jaar te zijn voor de bestaande activiteitstoestellen. (zie nadere uitleg bij het artikelsgewijs commentaar t.a.v. Artikel 1. CC (artikel 33c nieuw). Bij de invoering van het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen in 1997 was er ook een overgangstermijn van 10 jaar voor de attractietoestellen gehanteerd om de exploitanten van reeds in gebruik zijnde attractietoestellen een redelijke gelegenheid te geven hun toestellen binnen 10 jaar op keuringsniveau te kunnen brengen.

IV – Artikelsgewijs commentaar

Voor opmerkingen in detail wordt verwezen naar bijgevoegd artikelsgewijs commentaar.

Afsluitend

Bij vragen over de aangehaalde thema's is HISWA-RECRON beschikbaar voor nadere toelichting.

Hoogachtend,
HISWA-RECRON

Marcel Tap